

Perusterveyden
huollon
hoitoonpääsy-
tietojen
kehittäminen

Tiina Marttila
Avohilmo-rekisteri

Terveys ja
hyvinvoinnin laitos

7.11.2025

Miksi hoitoon pääsyn kirjaaminen ja seuranta on tärkeää?

Potilailla on oikeus saada hoitoa ja perusterveydenhuollon tehtävä on tuottaa perustason terveystalvelut.

Hoitoon pääseminen on edellytys sille, että potilaan asiaa aletaan hoitamaan.

Potilaan hoitoon pääsy lain määrittelemissä enimmäisajoissa voidaan tietää ohjeiden mukaisella kirjaamisella.

Vertailukelpoinen tieto edellyttää tietojen toimitusta kansalliseen tiedonkeruuseen lain ja ohjeiden mukaisesti. Hyvinvointialue vastaa tiedoistaan ja potilastietojärjestelmien tulisi mahdollistaa tietojen tuottaminen.

Tavoitteena on luotettava, lainmukainen tieto potilaiden hoitoon pääsemisestä terveysasemilla, hammashoitoloissa ja koko maassa.

Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn tilastotiedot

- Kuukausittain päivittyvät rekisteritiedot ovat koko ajan saatavilla verkkosivuilta (thl.fi).
- [Tilastoraportti](#) ja [indikaattorit](#) julkaistaan Avohilmo-rekisterin tiedoista vuosittain.
- Kysely mm. yhteyden saannista vuosittain (tuloksia tilastoraportin mukana).

The screenshot displays the THL Tilastoraportti website. The top header features the THL logo and the title 'Tilastoraportti' with the date 'XX.4.2025'. The main content area is titled 'Hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa 2024' and 'Hoitoon pääsy'. Below this, there is a section for 'Päälöydökset' (Findings) with a bullet point: 'Avosairaanhoidon hoitoon-pääsykäynneistä 89 prosenttia toteutui 14 vuorokaudessa laillistetuille ter-'. To the right, the 'Tilastohaku' (Search) section is visible, showing options to 'Valitse indikaattorit' (Select indicators) and a search bar. Below the search bar, there are radio buttons for 'Vapaasanahaku (myös ind. nro)' and 'Asiasanahaku'. A list of indicators is shown, including 'Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän (maaliskuun tilanne) (-2024)' with a link to 'info ind. 2676'.

Miten hoitoonpääsytietoja hyödynnetään?

Tietoja käytetään laajasti

- Kansalaiset
- Ammattilaiset
- Johto
- Kehittäjät
- Viranomaiset
- Tutkijat
- Päättäjät
- Media
- Kotimainen ja kansainvälinen tilastotuotanto.

Perusterveydenhuollon hoitoonpääsytietojen kehittäminen

- 2020–2021 Perusterveydenhuollon raportoinnin laajennus –projekti
 - Hoitoonpääsytietojen laaturaportit, yhteistyö.
- 2022-4/2023 Valtava-hankkeessa ja 5-12/2023 osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa.
 - Hoitotakuun muutos, kattavuus, yhteistyö, Kanta-kehittäminen (jatkui erillisenä).
- 2024-2025 Kansallinen sote-tietojohdamisen kehittäminen 2024-2027 – ohjelmakokonaisuudessa.

Kuka kehittää?

- Avohilmon parissa työskentelevät
- Lisäksi 1 henkilö osa-aikaisesti.

Hoitoonpääsytietojen kehittämisen tavoitteita 2024-2025

Yhteistyöllä parannamme hoitoonpääsytietojen laatua, kattavuutta, paikkansa pitävyyttä, valtakunnallista vertailukelpoisuutta ja alueiden yhdenvertaisuutta.

Kehitämme raportointia asiakastarpeiden ja jatkuvan palautteen mukaisesti. Uudistamme raporttien käytettävyyttä ja selkeyttä.

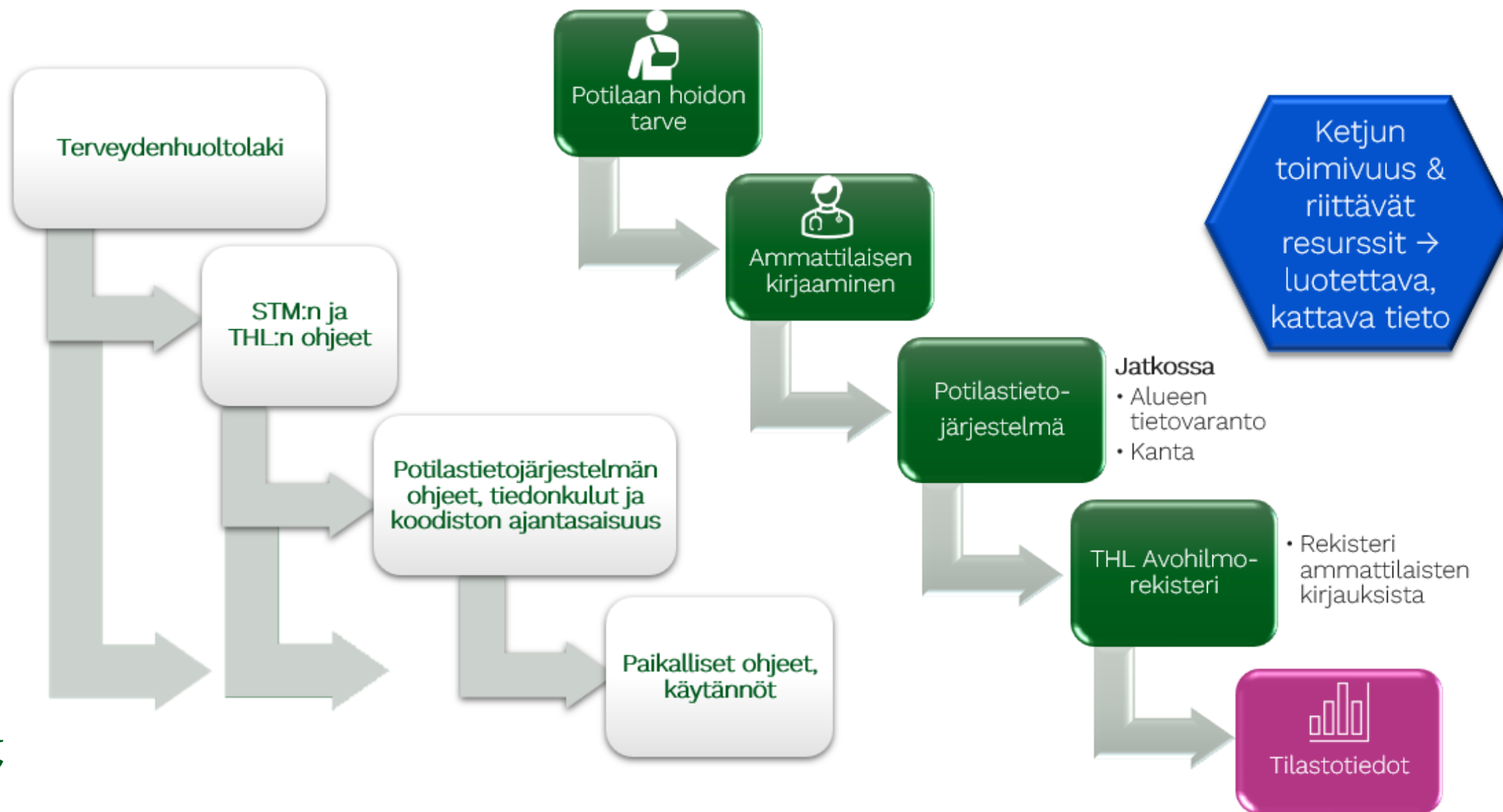

Edistämme ja tuemme hoitoon pääsyn lainmukaisuutta.

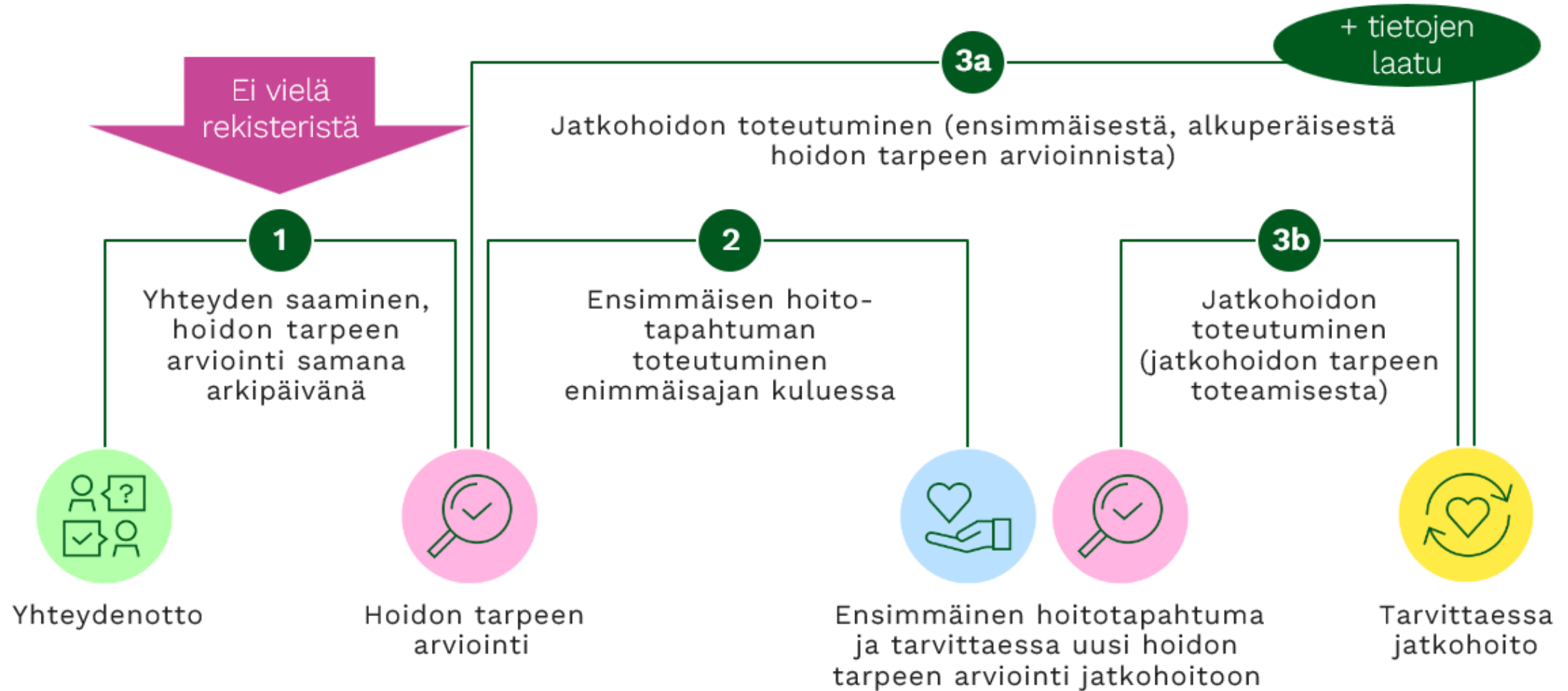

Tuemme ja parannamme hoitoon pääsyn kirjaamista.

Ohjeet ja käytännöt Hoitoonpääsytietojen ketju

Perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsyn seuranta – julkaistut tiedot

Kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisajat 1.1.2025 alkaen – rekisteristä julkaistavat tiedot

0—22-vuotiaat	
1. hoitotapahtuma	Jatkohoito
Perusterveydenhuolto	
14 vrk	Lääkäri 7 vrk
3 kk	
Suun terveydenhuolto	
3 kk	Hammaslääkäri 4 vk tai 3 kk*
	Erikoishammaslääkäri 3 kk
	Hammaslääkäri 4 vk suun määräaikaisesta terveystarkastuksesta**

23 vuotta täyttäneet	
1. hoitotapahtuma	Jatkohoito
Perusterveydenhuolto	
3 kk	Lääkäri 3 kk*
Suun terveydenhuolto	
6 kk	Hammaslääkäri 6 kk*
	Erikoishammaslääkäri 6 kk
	Hammaslääkäri 4 vk suun määräaikaisesta terveystarkastuksesta**

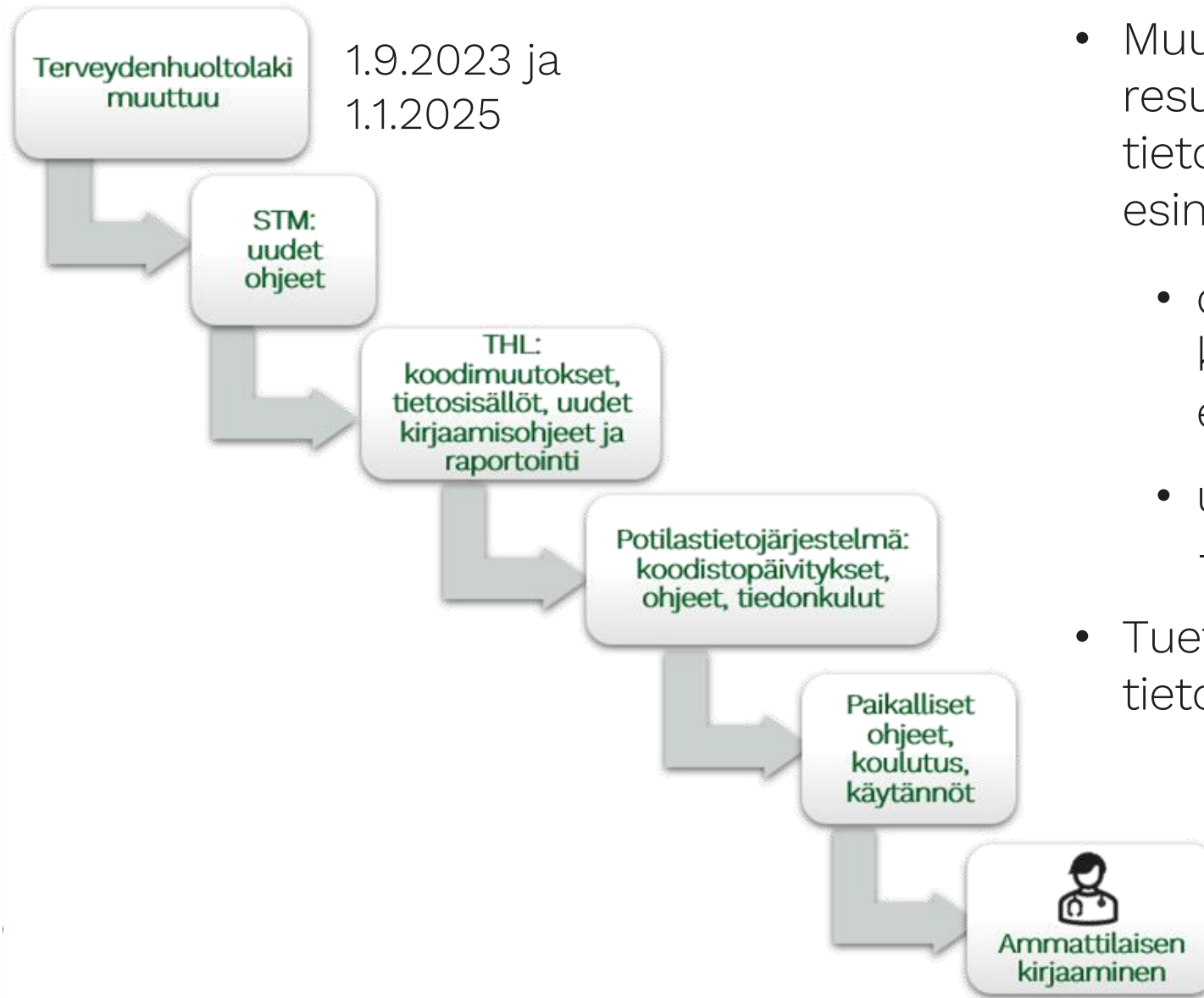
* alkuperäisestä tutkimuksen tai hoidon tarpeen arviosta.

** neuvola, koulu- tai opiskeluterveydenhuolto

vrk = vuorokautta, vk = viikkoa, kk = kuukautta

Hoitotakuun muutosten vaikutuksia

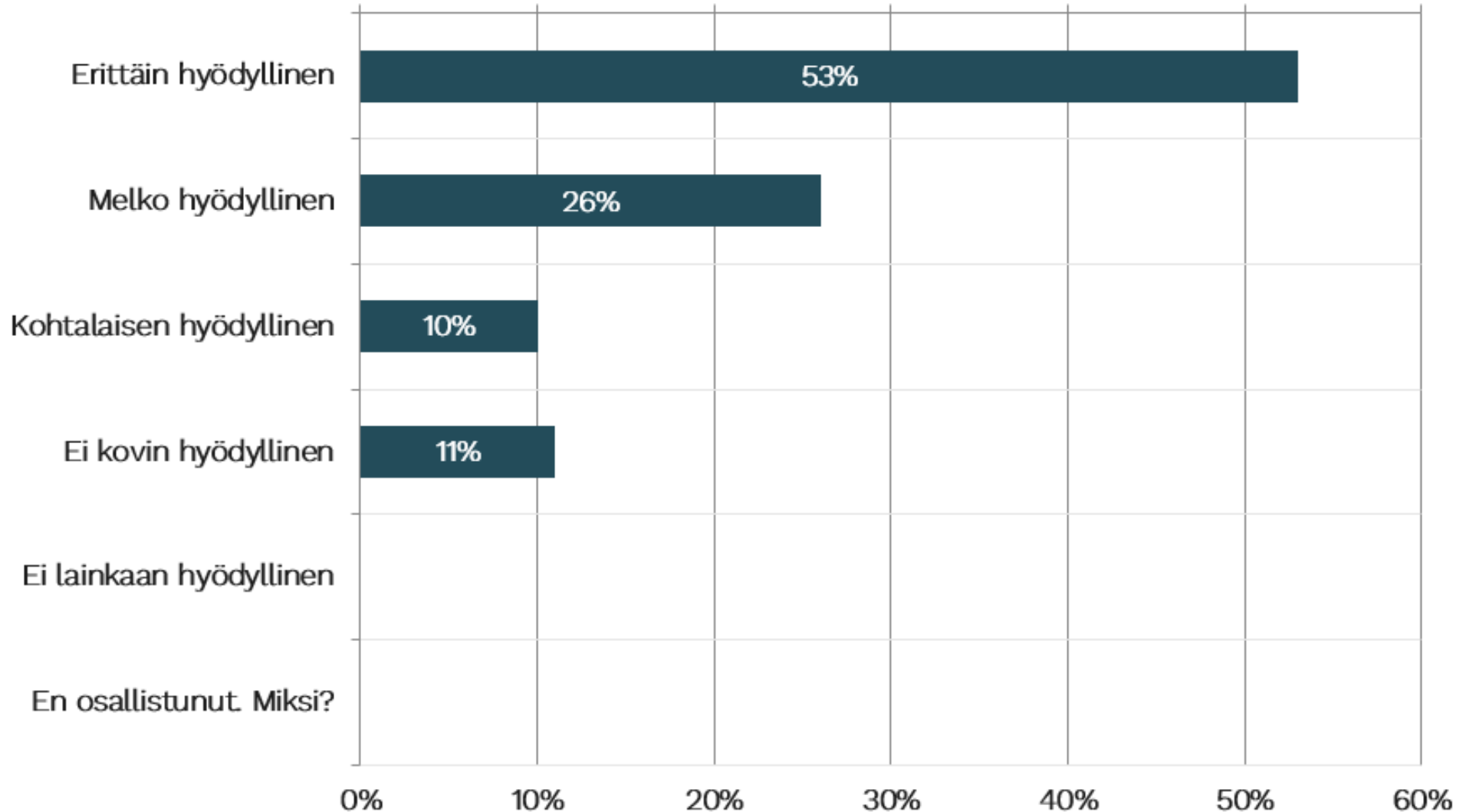
- Muutosten jalkautus vie aikaa ja resursseja. Kattavien ja laadukkaiden tietojen saaminen vie jopa vuosia esim.
 - osa kirjaa edelleen tietoja koodistolla, joka vastaa lakia ennen 1.9.2023.
 - uudet tietosisällöt tai -muuttujat
- Tuettu muutoksissa organisaatioita ja tietojärjestelmiä.

Laatu ja kattavuus

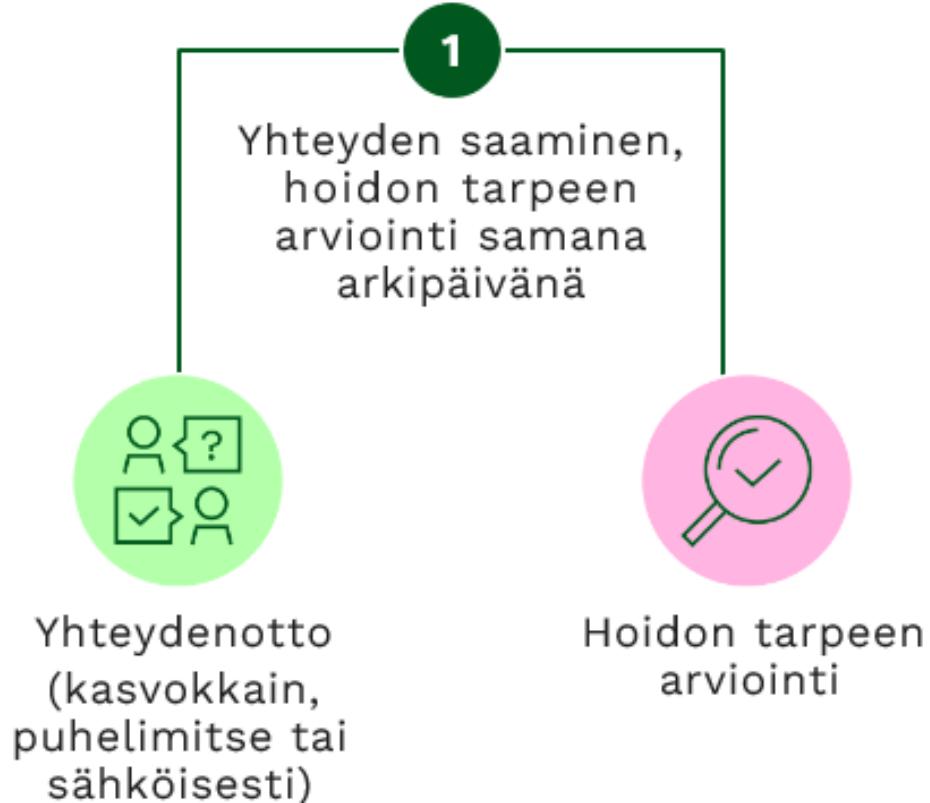

- Yhteistyötä on lisätty projektirahoituksella.
- Hoitoonpääsytietojen
 - lainmukaisuus
 - määrä
 - kattavuus
 - oikeellisuus ja laatu
 - kirjaaminen
 - ostopalvelut
 - etäkontaktit ja oirearviot
 - toimittaminen rekisteriin
 - raportointi
 - julkaiseminen verkkosivuilla.

Palaute: yhteistyökokoukset koetaan hyödyllisiksi

Potilaan yhteyden saamisen tietojen kehittäminen

- Nykytila: vuosittainen kysely, koska rekisteriin saadut yhteydenottojen tiedot ovat virheellisiä/puutteellisia.
- Kartoitus rekisteritiedoista 2024-2025 ja keskustelut potilastietojärjestelmätoimittajien ja palvelunjärjestäjien kanssa
 - Tulos: palvelunjärjestäjien takaisinsoittojärjestelmien ja digitaalisten palvelujen yhteydenottojen ajoista ei saada tietoja potilastietojärjestelmien kautta Avohilmo-rekisteriin.
- Yhteydenottoaikojen saaminen edellyttää paikallista kehittämistyötä ja resursseja.
- Keskeisin jatkokehityskohde.

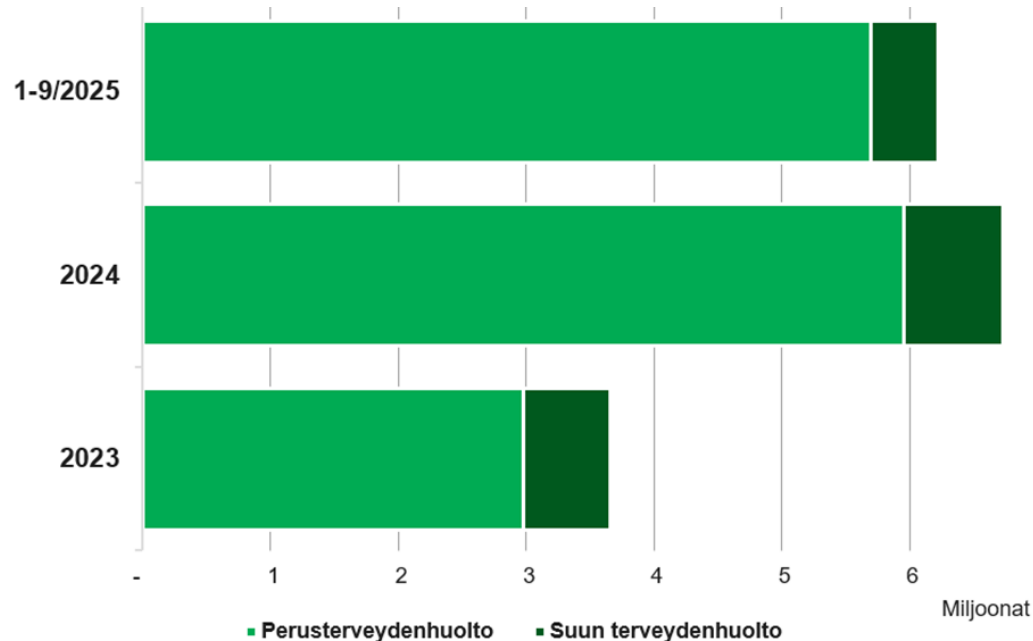
Tietojen määrä, laatu ja kirjaaminen - kehitys

Onnistumisia

- ✓ Ongelmia selätettiin
- ✓ Kirjaamista kehitettiin, uusia ohjeita tuotettiin
- ✓ Puutteita korjattiin
- ✓ Hoitoonpääsy tietoja on enemmän kuin koskaan!

Haasteita riittää edelleen

- Osalla tiedot vähäisiä, puutteita ja laatuongelmia
- Potilastietojärjestelmien tiedoissa pulmia
- Jatkokäyntien tiedot vähäisiä
- Muutokset hitaita – pitkäjänteisyys ja resursointi kehittämiseen ja kirjaamiseen.

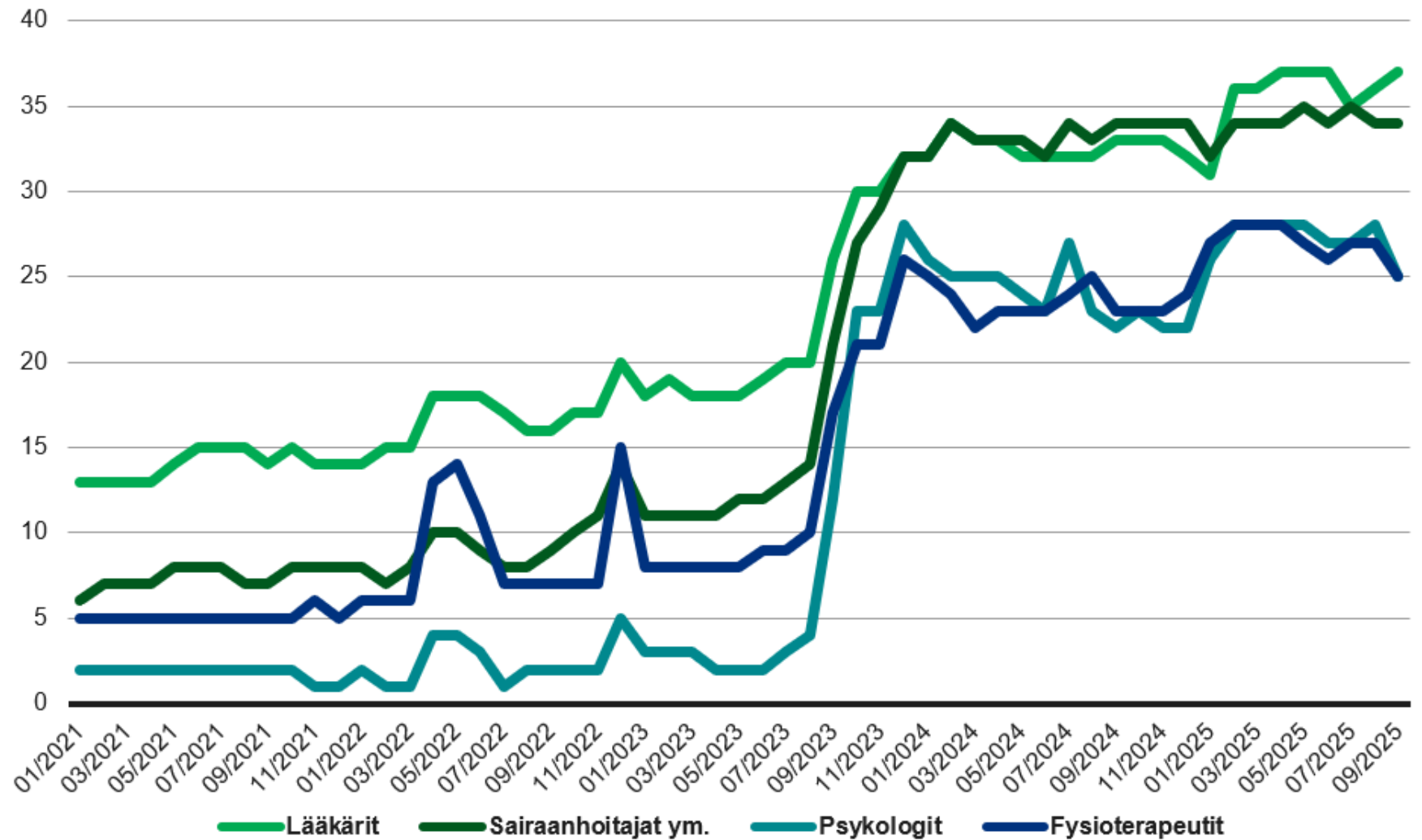
Hoitoonpääsykäyntien osuus kiireettömistä ensimmäisistä hoitotapahtumista ammattiryhmittäin 1/2021 – 9/2025, %

✓ Hoitoonpääsy tietoja saadaan

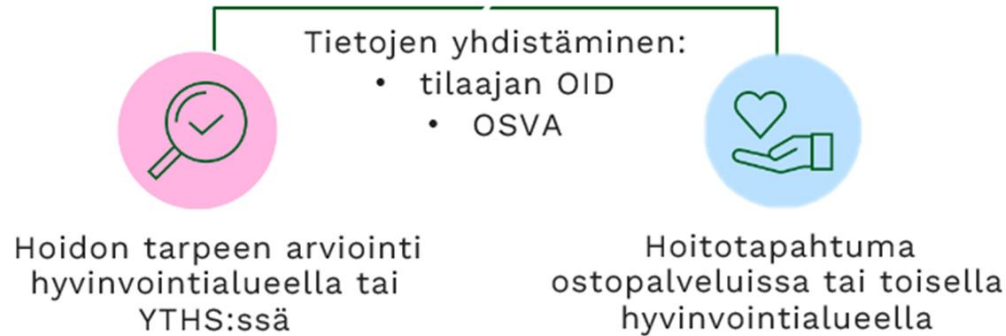
- muiltakin kuin lääkäreiltä
- muistakin palvelumuodoista kuin avosairaanhoidosta

Vain osa kiireettömistä käynneistä liittyy hoitoon pääsyyn.

Tavoite ei ole 100 %.

Ostopalvelutietojen kehittäminen

Tavoite:
ostopalvelutiedot
ovat kattavia ja
niistä saadaan
enimmäisaikojen
toteutumisten
tiedot

- Ostopalvelun tilaajan tai palvelusetelin antajan on huolehdittava, että kaikki ostopalvelut toimitetaan hoitoilmoitusrekisteriin ([Hilmo-opas](#)).
 - Osa julkisen palvelunjärjestäjän omien tietojen mukana/seassa. Tunnistaminen?
- 1/2025 julkaistu raportti: [Julkisen sektorin ostopalvelukäynnit palveluntuottajan ilmoittamina](#) (mukana tilaajan OID-tunnus).
 - Saadut tiedot vähäisiä: osalla ei ostopalveluja tai tietoja myös puuttuu.
- Hoitoon pääsyn enimmäisaikojen toteutuminen ostopalveluissa -raportointi.
 - Raporttia ei vielä julkaista, koska tiedot ovat vähäisiä ja osin puuttuvia.
- Edellyttää jatkokehittämistä.

Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn uudistetut raportit

- Raportit erikseen
 - [suun terveydenhuollosta](#)
 - [muusta perusterveydenhuollon avohoidosta](#).
- Kohderyhmä: ammattikäyttäjät (laatutieto).
- Uusi raportointialusta: saavutettavuusasiat kesken ja kieliversiot tulevat myöhemmin.
- Raportteja kehitetään yhteistyössä edelleen: anna palautetta!
- Vanhat raportit: osa poistuu käytöstä.
- Myös ammattitietoja tarkennettu ja organisaatioiden tietojen näkymisen selkeytys raporteilla kehitteillä.

Yhdeltä raportilta saadaan kaikki hoitoonpääsytiedot entistä tarkempina, käytettävämpinä ja visuaalisempina.

Kiitos!

avohilmo@thl.fi